

Brief van de Magister van de Orde - januari 2012

'Ga en vertel mijn broeders!' (Joh 20:17): Dominicaanse vrouwen en evangelisering

Deze oproep van Christus aan Maria bij de dageraad van de verrijzenis werd gekozen als thema voor dit vierde jaar van de negenen waarin wij ons voorbereiden op de viering van het Jubileum van de Orde. Het thema van dit jaar 'Dominicaanse Vrouwen en het Preken' nodigt ons uit om de aankondiging van de verrijzenis als de bron van onze opdracht in de Orde uit te diepen.

Deze eenvoudige zin herinnerde me aan de emotie die ik een paar jaar geleden in de kerk van een stad in Irak heb gevoeld. De morgen was net begonnen en wij troffen voorbereidingen om het begin van het noviciaat en de professie van enkele jonge broeders te vieren. Een groot aantal vrouwen wachtte al in de kerk op de viering; onder hen dominicaanse moeders, zusters, vrienden, apostolische zusters en leken. Samen vulden zij de kerk met de stilte van hun gebeden, terwijl het hele land leed onder chaos, geweld en bedreigingen. In die stilte en in aanwezigheid van de Vader baden deze vrouwen met een intensiteit te midden van de chaos en de verwoesting in het land. Zij kwamen met de zekerheid dat niets de boodschap van het leven tot zwijgen kan brengen.

Op een dag brak in onze wereld de dageraad aan, in het land van Judea, door de geboorte van een kind, de Prins van Vrede. Tegen alle schijn in zorgde zijn komst ervoor dat de duisternis voor altijd verdween en de nacht definitief voorbij was, toen Hij zijn leven gaf. Vaak treden in bepaalde delen van de wereld, waar het geweld herhaaldelijk probeert om alle sociale banden te vernietigen, de vrouwen en de moeders als beschermers van het leven op en getuigen dat, ondanks de schijn van het tegendeel, niemand kan zeggen dat ze de baas zijn over het leven dat wordt ontvangen om het door te geven.

Ga en vertel mijn broeders! Vertel ze over de sterkte van het leven, het ongehoorde verhaal van alle mensen omdat het leven steeds weer opnieuw in de Geest wordt geboren en weggegeven door het lijden tot en met de verrijzenis. Deze vrouwen in Irak toonden hoe ver de opdracht van het preken gaat: door in de mensengeschiedenis de vreugde en de hoop van Christus te beleven, die zijn leven gaf zodat de wereld kan leven en kan leren om zijn getuigen te zijn.

Als deel van de dominicaanse familie leveren de vrouwen - monialen, apostolische zusters, dominicaanse leken en leden van seculaire instituten - een wezenlijke bijdrage tot de opdracht van de Orde om te preken.

Liever dan te spreken over het preken, kies ik de definitie van onze opdracht die op het tijdstip van de stichting van onze Orde werd gegeven: volledig toegewijd te zijn aan het preken van het Woord van God. Wij behoren op de eerste plaats tot de familie van de 'predikers' omdat we als mannen en vrouwen ons leven hebben toegewijd aan dit avontuur van preken.

Wij kiezen allemaal op de een of andere manier en volgens onze bijzondere staat van leven en dienen allereerst voor een manier van 'leven' en vertalen die dan pas in 'daden'.

Ga en vertel mijn broeders! Door deze zending vraagt Christus aan Maria en anderen om de Kerk uit te nodigen om uit de prediking geboren te worden. Dit zorgt ervoor dat we inzien dat preken de grondslag van de Orde zal zijn.

Bij het begin van dit nieuwe avontuur van preken, geleid door Dominicus, waren het vrouwen en vervolgens leken die zich bij hem aansluiten. Zij lieten ons zien hoe er gepreekt moet worden: door een soort van 'kleine kerk', een gemeenschap bij elkaar te brengen door de kracht van het gesproken Woord, om er samen naar te luisteren en het vervolgens naar de wereld te brengen. Zoals het volgens Lukas (8, 1-4) gebeurde met Jezus: de gemeenschap verzamelde zich op het moment dat ze er achter kwamen, dat ze een 'gemeenschap voor de prediking' moesten worden.

Vanaf het begin, hoe vreemd het ook voor die tijd kan lijken, maakten vrouwen deel uit van de gemeenschap die zich rond Jezus had verzameld. Er is geen ruimte voor de categorieën van de wereld wanneer het er over gaat zijn leerlingen te zijn. Laten we even kijken naar deze gemeenschap die werd gevormd toen Jezus de eerste stappen op de weg van prediking zette. Het ging verder dan de zwakheden, de mislukkingen en de zonden die alleen door Jezus kunnen worden geheeld. Het heilige preken kwam tot stand door zijn genade, die op zoveel verschillende manieren werd gevoeld. Door Hem te zien leven en onderwijzen hadden de leerlingen waarschijnlijk heel wat gelegenheid om de ervaringen van hun persoonlijke ontmoetingen met Hem te delen.

En de vrouwen van het Evangelie hadden de kans om te getuigen van de woorden die Hij tot hen richtte: een woord dat verrijzenis aankondigt en dat geloof en de belofte van de verlossing, een woord van leven en vergeving, van genezing en vertrouwen erkent. Hij sprak hen op een oprechte manier aan, met eerbied voor hun vrouwelijkheid en hun vertrouwde met het doorgeven van het leven. Hij wist van hun mogelijkheid om breekbaar leven te geven en te beschermen, van de kracht van hun vertrouwen in creativiteit en uithoudingsvermogen tegenover de moeilijkheden van het leven. De vrouwen waren bij Hem langs de weg die naar Calvarië; zij wachtten in de tuin, bij het graf en renden weer langs de wegen en paden om aan de apostelen te verkondigen dat Hij verrezen was. De zending van preken heeft deze getuigenis en deze aankondiging nodig om de wereld te helpen dit woord dat het leven in zich draagt te horen.

Sinds de stichting toen de eerste 'dominicaanse vrouwen' zich bij Dominicus aansloten en leven gaven aan 'de heilige prediking van Prouille', heeft onze eigen 'gemeenschap voor prediking', de dominicaanse familie, de noodzaak om samengesteld te zijn uit mannen en vrouwen, religieuzen en leken, zodat het een beeld van de eerste gemeenschap is die langs de wegen met Jezus loopt, die van Hem leert hoe de wereld lief te hebben, aan te spreken en hoe de Vader te zoeken om alles van Hem te ontvangen.

Samen met onze verschillen elkaar aanvullend, met een wederzijdse eerbied voor verschillen en overeenkomsten, moeten wij allemaal deze 'taak om broeders en zusters' te zijn uitvoeren om in de wereld en de Kerk tekens te zijn. Wij zijn een gemeenschap van broeders en zusters die weten dat de erkenning van de gelijkheid van elk lid vaak

onder wereldlijke beperkingen lijdt. Er moet vooral nog veel gedaan worden zodat overal de woorden van vrouwen en mannen gelijke waarde kunnen hebben door tegen de onrechtvaardigheden en het geweld die zo vele vrouwen over de hele wereld nog bedreigt op te treden.

Dominicaanse vrouwen hebben in het avontuur van 'de heilige prediking' tegen alle verwachtingen in de taak om iedereen eraan te herinneren, dat de wereld geen vrede kan hebben zolang deze ongelijkheden niet worden opgelost. Wij moeten leren zusters en broeders te worden om de onrechtvaardigheden aan te wijzen en te bestrijden door onze mooie opdracht om naar elkaar te luisteren met wederzijdse hoogachting. We moeten ook zeggen dat prediking vooral niet een kwestie is van dit of dat dienstwerk, maar eerder een uitnodiging om op een bepaalde manier te leven, die er helemaal voor zorgt dat het Woord van God goed nieuws voor de wereld is.

Soms verkwisten wij veel tijd door te onderzoeken wat ons binnen de dominicaanse familie onderscheidt. Laten we in plaats daarvan aandacht hebben voor wat ons bindt en samen brengt: de genade van het woord van God, de waarheid en kracht van het Woord, zijn leven en genade.

Dominicaanse vrouwen en preken? Het is eerst en vooral onze plicht om met hen samen te werken, open te staan voor alles wat zij hebben ontvangen en bereikt door de genade van 'de prediking van het Woord van God', zodat de gemeenschap als gezamenlijke opdracht kan worden opgebouwd en geconsolideerd.

Spreeken over dominicaanse vrouwen - monialen, zusters, religieuze vrouwen en leken -, is voor alles spreken van de belangrijke rol die zij hebben gehad en nog hebben in deze prediking, in het brengen van hoop door 'de prediking van het Woord van God' in de wereld.

De plaatsen van gebed en van zusterlijke/broederlijke gemeenschappen, van contemplatie en gastvrijheid, die de Monialenkloosters van de Orde zijn, zijn de fundamenteën van het preken. Op deze plaatsen worden het huilen en de behoeften, de nood en de hoop van de hele wereld samengebracht in de gebeden van de zusters en aan God de Vader aangeboden.

Dominicaanse contemplatie is helemaal en diep: prediking. Het is onmogelijk om een lijst te maken van de talloze verplichtingen, vriendschappen en de werkzaamheden die door de apostolische zusters van de Orde worden uitgevoerd. Hun aanwezigheid en activiteiten maken het Woord tot Goed Nieuws voor hun tijdgenoten, omdat ze steeds weer aan het zoeken zijn naar nieuwe manieren 'om het vuurtje' van de genade van de Geest in deze wereld aan te steken.

Deze zorg werd door de eeuwen heen door middel van hun stichteressen of stichters duidelijk omdat zij werkten op plaatsen waar de plaats van vrouwen en hun erkenning niet altijd duidelijk waren. Bij onze zusters onder de leken zien wij nog een keer binnen hun families, hun vriendengroepen of hun beroep hun grote creativiteit en diversiteit duidelijk worden zodat het Woord als Goed Nieuws gezien en gehoord kan worden, waarbij zij hoop op de verrijzenis mogelijk maken.

Bij het spreken over dominicaanse vrouwen en de prediking wil ik niet over het elkaar aanvullen spreken, want dat is overduidelijk en ook niet over wijding en het dienstwerk

van de prediking. Zoals u onderhand hebt begrepen, is het belangrijkste niet wat er gedaan wordt maar wat de bijdrage is tot het gemeenschappelijke goed van het heilige preken en hoe wij samen kunnen werken om te ontvangen wat wordt aangeboden.

Dominicaanse vrouwen - maar zij moeten het zelf maar zeggen - brengen in de heilige prediking een unieke ervaring mee in hun verhouding met Christus, een bepaalde manier om het Woord te bestuderen, een aparte manier om hun gemeenschap te organiseren, een kwetsbaarheid over wat leven en wat dood brengt in onze wereld, een manier om over God te praten.

Zij dragen ook een grote diversiteit bij in de manier dat de dominicaanse intuïtie wordt geïnterpreteerd, zoals dat door hun stichteressen werd overgeleverd, waarbij die ons een dramatisch begrip van de frisheid van de intuïtie van Dominicus op een bepaald moment van de geschiedenis in de omstandigheden en in hun manier van werken in dienst van mensen aanboden.

Ga en vertel mijn broeders! Dit is misschien wat onze zusters – leken en religieuzen - ons kunnen leren en dit kan misschien ook zijn, wat de broeders zouden willen aanleren. Samen dingen leren over de wereld, in het bijzonder tijdens dit jaar; voor de broeders om van de zusters, en de zusters onder elkaar te leren, zonder te letten op onze verschillen, zodat bij het heilige preken in onze dagen wij kunnen uitzien naar het Woord van de verrijzenis.

In een familie ontstaan de sterkste en mooiste banden vaak door vreugde en verdriet te delen. Door wederzijds gedeelde vriendschap en steun worden we samengebracht als de beproevingen van de wereld ons doen twifelen en wij niet weten hoe we de toekomst moeten vinden.

Zijn het niet juist in een familie de vrouwen die er voor zorgen dat we met elkaar verbonden zijn, omdat zij het leven doorgeven? Zijn zij niet degenen die genoeg vertrouwen inspireren zodat alle leden wensen opnieuw geboren te worden - als broers en zussen, als zonen en dochters? En wensen wij in de dominicaanse familie niet als dochters en zonen van de Vader naar de wereld te luisteren en ervan te houden? Willen wij niet als zusters en broeders van alle mensen in deze wereld de 'sacramenten van broederlijke en zusterlijke gemeenschap' zijn?

Ga en vertel mijn broeders! Ik geloof dat als wij over dominicaanse vrouwen in hun relatie tot de prediking spreken, wij moeten denken aan de moeilijke ervaringen die vele congregaties van apostolische zusters en verscheidene kloosters van monialen vandaag onder ogen zien.

Na jaren van groei en ontwikkeling is er geen teken van hulp in de nabije toekomst. Wij moeten samen tegenover deze uitdaging gaan staan, elkaar ondersteunend in zijn of haar eigenheid en autonomie, terwijl we ook getuigen van het feit dat de opdracht van het preken, samen uitgevoerd, van de ene kant de vrucht is van al wat vroeger gezaaid is en van de andere kant groter is dan de specifieke opdracht van om het even welke bepaalde groep.

Ik kan niet ontkennen dat het moeilijk kan zijn om concreet die taak op een realistische en creatieve manier zonder berusting en stijfkoppigheid onder ogen te zien. Wij moeten kiezen voor echte hoop op leven, zelfs wanneer wij de dood dichtbij zien, zelfs wanneer grote aantallen huizen gesloten moeten worden en vele geliefde zusters begraven worden.

Tijdens deze overgang hebben wij absoluut solidariteit en eenheid nodig, zodat wij de toekomst van onze opdracht van de heilige prediking kunnen voorbereiden gebaseerd op onze huidige sterke punten. Wij doen dit zonder te dromen over wat niet langer werkelijkheid is, zonder te beslissen wat de toekomst zou moeten zijn, maar door eenvoudig de genade van roepingen die gegeven worden te ontvangen en die mee te dragen aan de gemeenschappelijke opdracht die door allen wordt uitgevoerd.

Toewijding en godsdienstige leven moeten ons hoop zo groot als de afmetingen van de wereld geven door ons te bevrijden van de verlamming van de herinnering aan de glorie van het verleden of de uitdaging van huidige moeilijkheden. Wij horen vaak dat in vele delen van de wereld het apostolische religieuze leven – dus ook het dominicaanse – erg verouderd en niet in staat is zich te vernieuwen zoals het dat in het verleden deed. Het is zeker een groot avontuur om oud te worden, als we dankbaar kunnen zijn zoveel te hebben bijgedragen aan het leven van de Kerk en aan zoveel menselijke gemeenschappen. Kunnen wij samen leren om eerder meegesleept te worden door de lichtheid van leven in dankbaarheid dan door het gewicht van de verloren toekomst ontmoedigd te worden? Vooral en daar ben ik heilig van overtuigd, omdat de heilige prediking behoefte - een absolute behoefte – heeft aan de bijdrage van dominicaanse vrouwen die hun leven daar volledig aan wijden.

Daarom moeten we door samen te werken, door verder te bouwen aan wat al onder ons leeft, het kader voor dit preken voorbereiden. Deze behoefte, deze noodzaak - om vrouwen te roepen om zich bij de zending van de Orde onder zijn vele verschillende vormen aan te sluiten - is de verantwoordelijkheid van alle leden van de dominicaanse familie, mannen zowel als vrouwen.

Net zoals er gepreekt werd in de tijd van Jezus, of in de apostolische tijden, of toen de Orde werd opgericht, mogen ook wij in onze tijd de noodzaak van de prediking benadrukken, want de dominicaanse familie, de 'familie voor de prediking' heeft meer dan ooit de plicht broeders en zusters die 'het Woord preken' samen te brengen.
Ga en vertel mijn broeders...

Een Zalig en Gezegend Nieuwjaar voor jullie allen!

Rome, 13 januari 2012

fr. Bruno Cadoré O. P.
Magister van de Orde

